

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΟΡΓΑΝΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ 12 ΜΗΝΩΝ	ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ	ΓΡΑΦΕΙΑ
Ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου ἕως 1 Ἰουλίου Ἑσωτερικοῦ δρ. 6. — Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 8.	ΜΙΧ. Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ	Ἀναπλάσεως καὶ ἐκδόσεως τοῦ Χρυσοστόμου ὁδὸς Φίλοσα, 5, παρὰ τὴν Ἱερὰν Μόνοδον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ὁ θάνατος, ὑπὸ Ν. Κ. Μακάρου. — Ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Ἱεροσόλυμα, ὑπὸ Κρουσταλλίας Δασκαλοπούλου. — Πόθεν ἡ φυγὴ, ὑπὸ Κ. Α. Διαλησημά. — Ὁ Ῥαββίνος Ἰσαὰκ Μ., ὑπὸ Νικ. Χ. Ἀμυράζη. — Ἐορτὴ τοῦ ἐν Περαιᾷ Τμήματος τοῦ Συλλόγου τῆς Ἀναπλάσεως.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ

Ε'.

« Ἄλλ' ὅταν ὁ Θεὸς ἐν ἀρχῇ ᾗθέλησεν νὰ δημιουργήσῃ τὸν κόσμον, ἐδημιούργησεν αὐτὸν ἐν τῇ ἀπείρῳ αὐτοῦ πανσοφίᾳ.

Τοιοῦτοτρόπως ἡ σύγκρουσις τῶν ἀπειραριθμῶν τῆς φύσεως δυνάμεων, ἄντι νὰ παραγάγῃ τὴν σύγχυσιν καὶ τὴν καταστροφὴν ἐν τῇ σύμπαντι, τοῦναντίον συνετέλεσεν εἰς τὴν προσδευτικὴν ἐξέλιξιν του καὶ ἀνάπτυξιν. Διὰ τῆς συγκρούσεως τῶν δυνάμεων δὲν ἐπῆλθε πάλιν καταστροφικὴ, ἀλλ' ἐξεπήγασε μεγάλη καὶ ἰσχυρὰ ζωὴ, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐμπεριλαμβάνονται ὅλαι αἱ ἄλλαι αἱ κατώτεραι, καὶ ἐκ τῆς ὁποίας αὐταὶ ἀντλοῦσι διηνεκῶς τὴν ὑπαρξιν. Τοιαύτη ἦτο, τοιαύτη εἶνε, καὶ τοιαύτη πάντοτε θά ᾔηε ἡ γενικὴ τάξις τοῦ σύμπαντος κόσμου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου οἱ ἀστέρες καὶ τὰ μύρια τοῦ κοινοῦ τοῦ ἀπύστωτος κινεῖται ἐντὸς τῶν τροχιῶν των, αἱ ὁποῖαι τοῖς ὠρίσθησαν, καὶ τὰ ὑψικρύφα δένδρα καὶ τὰ ταπεινὰ βρύα γεννῶνται καὶ ἀποθνήσκουσιν ὅπως καὶ δολοκλήρα ἔθνη ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ κόσμου ἐμφανίζονται καὶ ἐξαφανίζονται.

Καὶ ὅταν ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἀπείρῳ αὐτοῦ πανσοφίᾳ τὴν τάξιν ἐν τῇ κόσμῳ ἔταξε, δι' ὀψιστον σκοπὸν αὐτὴν ὥρισε καὶ ἐν τῇ ἀπείρῳ αὐτοῦ ἀγάπῃ αὐτὴν ἐδημιούργησεν. Ἀπείρως ἀγαθός, ᾗθέλησεν ἡ δὴ δημιουργία του νὰ ᾔηε ἀπείρως ὁρμῶνικὴ καὶ ὅλαι αἱ αἰσθητικαὶ δυνάμεις, τὰς ὁποίας ἡ δημιουργία ἐμπεριέχει, νὰ δύνανται τῆς εὐτυχίας ν' ἀπολαμβάνουσιν. Ἦνεν βλέπωμεν λοιπόν, ὅτι ἐδωρτατο τὸ εὖ εἶναι εἰς τὸ ἐλάχιστον τῶν ἐντόμων, δέον νὰ

γινώσκωμεν, ὅτι ἐπεφυλάχθη εὐδαιμονία τις κατὰ πᾶν εὐγενεστέρα διὰ τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα· ἀλλὰ καθὼς τὸ ἐντομον σπτερεῖται τῆς χαρᾶς του καὶ ὑποφέρει ἅμ' τῇ παραδόσει τοῦ νόμου τῆς φύσεως του, ἀπαρallάττω καὶ τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα ἀπὸλλύσι τὴν εὐφροσύνην τοῦ εὐδαιμονίαν, διὰ τὴν ὁποίαν προωρίσθη, ὅταν παύσῃ εἰς τὸν νόμον τῆς ὑπάρξεώς του νὰ ὑποτάσσεται. Ἐδόθη δὲ βῆτη διαταγὴ εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ υπείκῃ αὐστηρῶς εἰς τὸν νόμον τοῦτον, διὰ νὰ καταστῇ τέλειος, ὅπως ᾔηε τέλειος καὶ ὁ Πατὴρ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Κατὰ συνέπειαν ὀφείλει οὗτος νὰ διατηρῇ τὴν ὑψηλὴν θέσιν του, διὰ τὴν ἐποίαν καὶ προωρίσθη, νὰ κυριαρχῇ ἐπὶ τῶν κατωτέρων δυνάμεων του καὶ αὐδέποτε νὰ ἐπιτρέπῃ εἰς ἑαυτὸν ὑπ' αὐτῶν νὰ διευθύνεται. Ὁ ἄνθρωπος δέον μετὰ περισκέψεως πολλῆς ν' ἀναχαιτίζῃ τὰς ζωικὰς τοῦ δυνάμεις, τῶν ὁποίων ἔδρα εἶνε τὸ σῶμα του, νὰ καθυποτάσσῃ τὰς ἀκαθάρτους ἐπιθυμίας τοῦ σώματός του καὶ νὰ στρέφῃ διηνεκῶς τὰ βλέμματά του πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τὸν πνευματικὸν κόσμον, εἰς τὸν ὁποῖον καὶ ἀνήκει. Ὁ νόμος τοῦ πνεύματος εἶνε ἡ συνείδησις, ἡ τάξις του πρὸς τὴν τελειοποίησιν, ὁ φόβος τοῦ νὰ πράττῃ τὸ κακὸν καὶ ἡ ἀκατανίκητος ἐπιθυμία πρὸς τὴν ἐλευθερίαν. Ἀν' δ' ὁ ἄνθρωπος ἐπιτρέπῃ εἰς ἑαυτὸν νὰ καταβῇ τὸ πνεῦμά του ἐν τῇ διεξαγομένῃ πάλιν μετὰ τῶν φυτικῶν καὶ ζωικῶν στοιχείων τῆς φύσεως του, καθίσταται δυστυχὴς καὶ μισητὸς ἀπέναντι τῶν ἰδίων ὀφθαλμῶν του, διότι ἐν τῇ ὑφισταμένῃ τοῦ κόσμου τάξει τὸ πᾶν ἀποτελεῖ ἀλληλουχίαν καὶ ἄλλουσιν συνεπειῶν ἀναγκαίων, προερχομένων ἐξ ἀναλόγων αἰτίων.

Ἡ ἁμαρτία καὶ ἡ ἀτέλεια γεννῶσι τὴν δυστυχίαν καὶ τὰς θλίψεις.

Ὁ ἄνθρωπος δὲν προωρίσθη λοιπόν διὰ νὰ γείνη θυμὰ τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς διαφθορᾶς, ἀλλὰ διὰ νὰ γείνη κατοχὸς τῆς εὐτυχίας διὰ τῆς συνεχοῦς ἐξασκήσεως τῶν ἀρετῶν του, αἱ ὁποῖαι ὑπὸ τοῦ ἐν αὐτῷ ἐμφύτου ἡθικοῦ νόμου τῷ ἐπιβάλλονται. Ἀν' ἀπαθήσῃ καὶ μόνιμῶς ἐπιθυμῇ ν' ἀποκτήσῃ τὴν εὐδαιμονίαν του, δύναται ἀσφαλῶς

νά φθάσῃ πρὸς τὴν τελειοποίησιν τοῦ ταύτου καθ' ὅλας τὰς σχέσεις τῆς ζωῆς του, διότι δύναται νὰ γινώσκῃ ἐκ τῶν προτέρων διὰ τοῦ νόμου τῆς συνειδήσεώς του, ὅτι, ὅταν δοκιμάζῃ λύπας ἢ βασάνους, τότε συμβαίνει ἐν αὐτῷ τι, τὸ ὅποιον δὲν συμβαίνει, ὅπως ἔφειλε νὰ συμβαίῃ. Ἐντεῦθεν δέον νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι αἱ λύπαι καὶ αἱ βάσανοι ἐν τῷ ἀνθρώπῳ χρησιμεύουσιν ὡς πυλῆς, ἡ ὁποία ἀσφαλῶς διευθύνει αὐτὸν πρὸς τὸν ὅρμον τῆς εὐδαιμονίας καὶ τῆς μακαριότητος. Αὐτὸς εἶνε ὁ προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου!

Ὅποιος δὴποτε καὶ ἂν ᾖ ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης κληρὸς μας, εἰμεθα κατὰ συνέπειαν ὅλως ἀνεξάρτητοι αὐτοῦ, ἐὰν ζῶμεν οὕτως ὅπως ὀφείλομεν νὰ ζῶμεν. Τὰ ὅντα, τὰ ὁποῖα μᾶς εἶνε προσφιλέ, δύναται νὰ ἀποθάνωσιν, ἀλλ' ὁ θάνατος αὐτῶν οὕτως δὲν δύναται νὰ μᾶς καταστήσῃ καὶ δυστυχεῖς, παρὰ μόνον ἀν λημονώμεν, ὅτι καὶ ταῦτα εἶνε μέλη ὅπως καὶ ἡμεῖς τοῦ πνευματικοῦ σώματος, ὅτι, καθὼς πνεύματα, δὲν δύναται νὰ ἐξαφανισθῶσι δι' ἡμᾶς, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ εἰμεθα προηλωμένοι καὶ προσκεκολλημένοι ἐν τῇ φθαρτῇ κόνει, τῇ ἐγκαλεισμένῃ ἐντὸς τοῦ τάφου, ὥστε αὐτὴ νὰ ᾖ ἡ ἀνάστασις. Τοῦ θανάτου τοῦ σώματος ὅντος ἀναγκαίου, κατὰ τοὺς νόμους, τοὺς δισέποντας τὴν χοικὴν φύσιν μας, ἡ ἐξ αὐτοῦ θλίψις μας εἶνε ἀναγκία συνέπεια τῆς μεγίστης προσηλωσεώς μας πρὸς πᾶν τὸ ἀντικεῖν εἰς τὴν γῆν. Ταυτοῦτος εἶνε ὁ προορισμός. Ἀλλὰ πάντα τὰ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ προορισθέντα εἶνε εὐεργετικὰ. Ταῦτα ἐνισχύουσι τὰς πνευματικὰς μας δυνάμεις, ἀρραπάζουσι τὸ πνεῦμα διὰ τῆς γλυκύτητος των, ἡ τὸ ἐξαναγκάζουσι διὰ τῆς τρομερᾶς ἐπιβλητικότητος των ν' ἀποσπασθῇ ἀπὸ πᾶν γήινον καὶ φθαρτὸν καὶ ν' ἀνυψῶθῃ εἰς τὴν γνῶσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ ἀφθάρτου, καὶ νὰ ἐγκαταλίπῃ τὰ ζωῶδη συμφέροντα, χάριν τῶν πνευματικῶν ἀρχῶν, αἱ ὁποῖαι συνιστοῦσι τὴν ἀληθὴ καὶ πραγματικὴν ἡμῶν ἕξιν. Οἱ πόλεμοι, αἱ μάχαι, ὁ λιμός, ἡ δυστυχία, αἱ ἀσθένειαι, αἱ θρώσεις, αἱ κλοπαί, αἱ πυρκαϊαί, πάντα ταῦτα ὑπάγονται εἰς τοὺς νόμους τοῦ προορισμοῦ. Ἀλλὰ τί παρὰτρεῖται εἰς ὅλα ταῦτα τὰ γινόμενα; Οὐδὲν ἑτερόν, ἢ τὴν καταστροφὴν παντός, τὸ ὅποιον εἶνε φθαρτὸν. Πρέπει δ' ἐπισταμένως νὰ διακρίνωμεν πᾶν ὅ, τι εἶνε ἀφθαρτὸν καὶ αἰώνιον, καὶ νὰ ἐκτιμῶμεν δεόντως τὴν πραγματικὴν ταύτην εὐτυχίαν, τῆς ὁποίας οὐδὲν νὰ μᾶς στερήτῃ δύναται. Ἡ ἀπελπισία, τὴν ὁποίαν σοὶ προξενοῦσιν αἱ δυστυχίαι, αἱ ἐπιταί ὡς βαρὺ φορτίον ἐπικαθιένται ἐπὶ σέ, συμπεριλαμβανόμενα εἰς τὸ πρόγραμμά τοῦ προορισμοῦ σου. Μάλιστα διότι αὕτη εἶνε συνέπεια ἀναγκία τῆς ἀτελείας σου. Ἡ εἰρήνη τοῦ πνεύματος, τῆς ὁποίας ὁ σοφὸς ἀπολαμβάνει, παρ' ὅλας τὰς δυστυχίας, τὰς ὁποίας ὑφίσταται, εἶνε ἐπίσης ἡ ἀναγκαία συνέπεια τοῦ ψυχικοῦ του μεγαλείου καὶ τῆς ἀκαταβλήτου ἡθικῆς ἰσχύος του. Καθόσον τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα εἶνε ἐνάρτεον καὶ κύριον τοῦ ἰδίου αἵματός του, κατὰ τοσοῦτον εἶνε ἀκατάβλητον πρὸ τῶν περιστοιχίζουσιν αὐτὸ δυστυχῶν καὶ κατὰ τοσοῦτον κα-

θίσταται ἀνεξάρτητον ἀπὸ πάσης ἐξωτερικῆς ἀντιξοῦς ἐπιπλοῆς. Ὁ παντέλεος Θεὸς ὑπερψύεται ὑπεράνω πάσης ἐξωτερικῆς ἐπιπλοῆς, διότι εἶνε ἀπείρως ἄγιος. Καθόσον τὸ πνεῦμά μας εἶνε ἄγιον, κατὰ τοσοῦτον πλησιάζομεν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ καθόσον εἰμεθα πλησιέστερον πρὸς τὸν Θεόν, κατὰ τοσοῦτον ἐνυψούμεθα ὑπεράνω τῆς δυνάμεως τῶν ἐξωτερικῶν ἐπιπλοῶν. Οὕτως αἱ κατ' ἐπιφάνειαν τῶν περιστάσεων ἐναντιότητες παράγουσιν εὐδαιμόνια ἀποτελέσματα καὶ καταλήγουσιν εἰς πληρεστέτην ἁρμονίαν, καὶ τὸ ἡθικὸν φῶς ἐκ τοῦ ἐρέθους τῆς δυστυχίας ἀνατέλλει ἀκτινοβολοῦν. Τὰ πάντα δέον νὰ τείνωσι πρὸς τὴν εὐτυχίαν μας καὶ πρὸς δόξαν μας εἰς τὸ ἀγαθόν, διότι ὁ Θεὸς εἶνε μεθ' ἡμῶν. Αἱ βουλαι τοῦ Κυρίου εἶνε ἄγιαι, δίκαιαι, καὶ εὐεργετικαί· αὐταὶ δὲν ἔχουσι σκοπὸν νὰ καταστήσωσιν ἡμᾶς δούλους ταπεινούς καὶ ἐστερημένους παντὸς αὐτεξουσίου, ἀλλὰ τοῦναντίον νὰ μᾶς δώσωσι τὴν πνευματικὴν μας ἐλευθερίαν καὶ νὰ μᾶς βοηθήσωσι νὰ ἐκάρθωμεν ὑπεράνω τῆς σφαίρας τῆς δυστυχίας καὶ τῆς ἀθλιότητος. Ὡ! ποῖοι θησαυροὶ ἀνεξάντλητοι δὲν ὑπάρχουσιν ἐν τῇ παντοφίᾳ καὶ τῇ παγγνώσει τοῦ Θεοῦ! Ἄβυσσος τὰ κρέματα Κυρίου καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ Αὐτοῦ» (Σκέψεις Βασιλέως Βικτωρίας).

Διὰ νὰ μὴ μεμφοιμῶν δὲ ὁ ἄνθρωπος κατὰ τοῦ προορισμοῦ του, τὸν ὅποιον, ἕνακα τῶν ἐπιβαρυνουσίν αὐτὸν συγχίνεις δυστυχῶν, θεωρεῖ πάντοτε ὡς κακόν, τοῦλάχιστον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ διὰ νὰ μὴ παραδοθῇ εἰς τὴν ἀπογοήτευσιν καὶ τὴν ἀπελπισίαν, ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην νὰ προσηλωθῇ εἰς τι, τὸ ὅποιον νὰ δύναται νὰ τὸν ἀνακουφίῃ καὶ τὸν ὑποστηρίξῃ, ὅταν εὐρίσκηται πρὸ τοῦ εἰδεχούτος φάσματος τῶν περιπετειῶν τοῦ βίου του καὶ νὰ τὸν πλησιάζῃ, τοῦλάχιστον κατὰ διάνοιαν, πρὸς τὸν Θεὸν τὸν δημιουργόν του.

Ἀλλὰ, ποῖον εἶνε τοῦτο, πρὸς τὸ ὅποιον ὁ ἄνθρωπος δέον νὰ προσηλωθῇ καὶ ἐπὶ τοῦ ἰσίου ἐπανακυόμενος δύναται νὰ εἶρῃ τὴν πνευματικὴν του εὐτυχίαν;

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ)

N. K. Μάκκρος

ΑΠ' ΑΘΗΝΩΝ ΕΙΣ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΑ Σ'.

11 Ἀπριλίου. Μετὰ λίαν τεταραγμένην νύκτα καὶ δίωρον μόλις ὕπνον ἐξύπνησα πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου. Εἶνε σήμερον ἡ ἁγία καὶ μεγάλη Πέμπτη καὶ εἰσιμαζόμεθα ἐνωρίς ὅπως παρευρεθώμεν εἰς τὴν ἱερὰν ἀκολουθίαν καὶ τελετὴν τοῦ θείου νικητῆρος. Περὶ τὴν 8 π. μ. εἰμεθα συνηγμένοι ἅπαντες εἰς τὸ μεγαλύτερον ξενοδοχεῖον, ἐκ τοῦ ὁποίου μετὰ τῶν ξεναγῶν μὲς ἐκκινούμεν διὰ τὸν Ναόν, προηγούμενων τῶν βαβδούχων. Φθάνομεν εἰς τὴν Ἀγίαν Ἀύλιν, ὅπου μέλλει νὰ λάβῃ χώραν ἡ θεία τελετή, εὐρίσκομεν δ' αὐτὴν κατὰμειστον

ἀνθρώπων. Μετὰ κόπου, καὶ χάρις εἰς τὸς προσπάθειας τῶν βαβδούχων μας, διασχιζόμεν αὐτοὺς καὶ τοποθετούμεθα εἰς τὴν δι' ἡμᾶς τὰς κυρίας ὁρισθεῖσαν θέσιν, ἥτις εἶνε εἶδος ἐξώστου ὑψηλοῦ μετὰ σιδηροῦ κιγκλιδώματος ἔμπροσθεν. Ἐκεῖ ἵστανται κατὰ τὰς περιστάσεις ταύτας οἱ τῆς Ρωσσίας καὶ τῆς Ἑλλάδος Πρόξενoi, καὶ δεξιὰ μὲν εἶνε ἡ τοῦ τῆς Ρωσσίας θέσις, ἀριστερὰ δὲ ἡ τοῦ Ἑλλήνων. Εἰς τὴν δευτέραν ταύτην ἀνῆλθομεν ἡδὴ ἡμεῖς· οἱ ἄνδρες εἰμιναν κάτω εἰς τὴν Ἀγίαν Αὐλὴν πλησίον τῆς ἐξέδρας.

Ἐκ τοῦ ἐξώστου, ὅπου ἡδὴ εὐρίσκαμαι, δύναμαι νὰ ἐπισκοπήσω καὶ νὰ θαυμάσω ἐν ἀνέσει τὸ περίε θέαμα. Πλὴν πῶς νὰ τὸ περιγράψω; Ἄπειρον πλῆθος λαοῦ κατακλύζει τὴν Ἀγίαν Αὐλὴν, τὰ παρὰθύρα καὶ τοὺς ἐξώστας τῶν περίε μοναστηρίων, τοὺς πρὸς αὐτὴν βλέποντας, καὶ ἀκόμη τὰς πτεγὰς των, αἵτινες ἔχουν ἔμπροσθεν κιγκλιδῶν. Ὡς εἰς πανόραμα βλέπει τις ἐκεῖ τὰς διαφόρους μορφάς, τὰς διαφόρους φυσιονομίας, καὶ τὰς ποικιλίας ἐνδυμασίας τῶν διαφόρων λαῶν, οἵτινες συνωστίζονται κάτωθεν καὶ περίε. Παρὰ τὸ ἐθνικὸν ἐρυθροῦν φέσιον τῶν ἐντοπίων καὶ τῶν Τούρκων στρατιωτῶν, οἵτινες χάριν τῆς τάξεως εἶνε ἐδῶ παρατεταγμένοι, βλέπει τις καὶ τοὺς μαύρους πῖλους τῶν Ἑβραίων καὶ τοὺς σκούρους τῶν ἄλλων ἐθνῶν καὶ παρὰ τὸ γραφικώτατον κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τῆς ἐντοπίας γυναικός, τὸ τόσον ὁμοίῳ μὲ τὸ κάλυμμα, ὅπερ εἰς τὰς ἁγίας εἰκόνας βλέπομεν φέρουσιν τὴν Θεομήτορα, βλέπει τις τὸ τῆς ὁθωμανίδος λεπτὸν γικαμάκιον, καὶ τοὺς πλήρεις πτερῶν καὶ ἀνθέων πολυχρόμους τῶν Ἑβραίων γυναικῶν πῖλους. Ὅποιον τώρα θέρσον προξενεῖ ὅλας ἐκεῖνας ὁ συνωστισμός, ὅλη ἐκεῖνη ἡ ἀνθρωποπάλασσα, εἶνε πολλὴ εὐκολώτερον νὰ τὸν φαντασθῇ τις ἢ νὰ τὸν περιγράψῃ! Τὸν ἀραβοφύων αἱ ἀναφρονήσεις καὶ αἱ ἐπικλήσεις, τῶν γυναικῶν αἱ ἀμοιβαῖαι διακοινώσεις, τῶν ἀνδρῶν οἱ ψιθυρισμοί, τῶν σιδηρῶν βαβδῶν τῶν βαβδούχων κρότοι, ἀναμειγνύμενοι μετὰ τῶν θείων ὕμνων καὶ ψαλμωδιῶν, ἀποτελοῦσιν ἤχον ὁμοιάζοντα, ὅτε μὲν πρὸς τὸν βόμβον ἀναριθμήτου πλήθους μελισσῶν, ὅτε δὲ πρὸς τὸν θόρυβον τῶν ἐν ἄρᾳ τρικυμίας ἐπὶ τῇ ἀκτῇ θραυομένων κυμάτων.

Ἐν τῷ μέτῳ τῆς Ἀγίας Αὐλῆς εἶνε ἐστημένη ὑψηλὴ ἐξέδρα, εἰς σχῆμα τραπεζίου, φέρουσα κατὰ μὲν τὴν δυτικὴν αὐτῆς πλευρὰν, τὴν στενὴν, πατριαρχικὸν θρόνον, ἐκατέρωθεν δὲ, κατὰ τὰς πρὸς βορρᾶν καὶ νότον μακροτέρας, 12 καθίσματα. Ἐκεῖ μέλλουσι νὰ καθίσωσι μετ' ὀλίγον ὁ ἀναπληρῶν τὸν Πατριάρχην καὶ αὐτὸν τὸν Χριστὸν ἀντιπροσωπεύων σήμερον σεβάσμιος γέρων, ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἄγ. Ἰορδάνου, καὶ 12 ἐκτελεγμένοι μετὰ τῶν ἀρχιεπισκόπων, πρωθιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ ἱεροῦ τῶν Ἱεροσολύμων κλήρου, οἵτινες μέλλουσι νὰ παρστήσωσι τοὺς 12 Ἀποστόλους. Ἐν μέσῳ τῆς ἐξέδρας ὑπάρχει λεκάνη, προχὴν καὶ δύο θόνηα· κάτω, πλησίον αὐτῆς, ἀνθρωπὸς τις κρατεῖ σταμνίον ὕδατος, καὶ ἀνατολικῶς εἰς τὸν ἀπέναντι τοίχον εἶνε ἐστηρικμένους ἀμβων.

Ἐπὶ μίαν καὶ πλέον ὥραν ἵσταμεθα ἐπὶ τοῦ ἐξώστου, ὅτε ἡ αὐξήσασα ταραχὴ καὶ συγκίνησις τοῦ πλήθους καὶ αἱ ἀκουσθεῖσαι ψαλμωδία μᾶς ἀναγγέλλουσιν ὅτι ἡ λειτουργία πλησιάζει. Καὶ ἰδοὺ ἐν ἐπισήμῳ στολῇ φαίνονται μετὰ κόπου καὶ τῇ βοηθείᾳ τῶν βαβδούχων διασχιζόντες τὸ πλῆθος ὁ πατριαρχικὸς Σταυρός, τὰ ἐξαπτέρυγα, ὁ χορὸς, οἱ ἀρχιερεῖς, οἱ ἀρχιεπισκοπῶντες, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ λοιποὶ μοναχοὶ καὶ κληρικοὶ τοῦ σεβαστοῦ τῶν Ἱεροσολύμων ἱεροῦ Κοινοῦ. Ἐρχονται ἐκ τοῦ Ναοῦ τοῦ ἁγίου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοῦ τοῦ πρώτου ἱερέως Ἱεροσολύμων, ὅπου ἡ θεία ἀκολουθία ἔχειν ἀρχίσῃ, καὶ φθάνουσι πρὸ τῆς Ἀγίας Πύλης τοῦ πανσέπτου τῆς Ἀναστάσεως Ναοῦ, ὅπου ἵστανται. Τότε εἰς τὸν ἱερόν, κρατῶν τὸ Εὐαγγέλιον εἰς χεῖρας, ἀναβαίνει ἐπὶ τοῦ ἀμβωνος καὶ ἀρχεται μεγάλη τῇ φωνῇ ἀναγινώσκων τὸ πρῶτον Εὐαγγέλιον, τὸ κατὰ Ματθαῖον, ἐκεῖνο, κατὰ τὸ ὅποιον ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλε τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰωάννην δύο ἡμέρας πρὸ τοῦ Πάσχα, ἵνα ἐτοιμάσωσιν εἰς Αὐτὸν τοῦτο· ἐν τῷ οἴκῳ, ὅπου ἤθελεν εἰσελθεῖ ὁ βασιτάξων τὸ κεράμιον ἀνθρώπος. Τότε ἀρχίζει ἡ ἀναπαράστασις τῆς θείας ἐκείνης σκηνῆς ὅσον τὸ δυνατόν πιστετέρα· καὶ ὁ μὲν ἐπὶ τοῦ ἀμβωνος ἱερεὺς ἀναγινώσκει τὸ διηγηματικὸν μέρος, ὁ δὲ πατριαρχεὺς ὁμιλεῖ ὅπου ὁ Χριστὸς λαμβάνει τὸν λόγον, καὶ οἱ ἐκλεκτοὶ κληρικοὶ ἀποκρίνονται καὶ ὁμιλοῦσιν ὅπου κατὰ τὸ εὐαγγέλιον ἀποκρίνονται καὶ ὁμιλοῦσιν οἱ μαθηταί. Οὕτως ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης ἔρχονται πρῶτον καὶ ἐρωτοῦσι τὸν βασιτάξοντα τὸ σταμνίον· εἰτα ἔρχονται πρὸς τὸν πρὸ τῆς Ἀγ. Πύλης ἵσταμενον ἐπὶ ἁγίου Ἰορδάνου, καὶ λέγουσιν αὐτῷ ὅτι «Τὰ πάντα εἶνε ἐτοιμα», κατόπιν χωροῦσι πρὸς τὸ ἀνάγνωσθαι τὰς πατριαρχεῶν καὶ οἱ 12, προπορεύομενοι ἐν παρατάξει τοῦ Σταυροῦ, τῶν ἐξαπτερόνων, τοῦ χοροῦ ψάλλοντος τοὺς θείους ὕμνους, τῶν διακόνων φερόντων τὰ δικηροτρύκτρα, ἐκ τῶν ὁποίων δύο θυμῶσι τὸν πατριαρχεῦντα, ὅστις εὐλογεῖ τὸν λαόν.

Ἡ πομπὴ φθάνει οὕτω πρὸ τῆς ἐξέδρας καὶ τότε οἱ μὲν φέροντες τὸν Σταυρόν, τὰ ἐξαπτέρυγα, καὶ οἱ ἀποτελοῦντες τὸν χορὸν ἀναβαίνουν καὶ ἵστανται ἄνω, πλησίον καὶ ἐκατέρωθεν τῆς κλίμακας. Εἰτα ὁ πατριαρχεὺς ἀνελθὼν καθίεται εἰς τὸν θρόνον, κατόπιν δ' ἀναβαίνουν καὶ οἱ 12 ἀνὰ δύο, καὶ ἄφου ὑποκλιθῶσι βαθείως πρὸ αὐτοῦ, καθίονται εἰς τὰς δι' αὐτοὺς ὁρισθείσας θρονίους. Τότε πάλιν ἀρχεται ἡ ἐν τῷ μυστικῷ δειπνῷ συνομιλία τοῦ Χριστοῦ μετὰ τῶν μαθητῶν του, διακοπτομένη ὑπὸ τῶν ἱερῶν ὕμνων τοῦ νικητῆρος, ὅς ὁ χορὸς ψάλλει, ὑπὸ τῶν δεήσεων τοῦ διακόνου καὶ τῶν καυχώμενων τῇ περιστάσει εὐχῶν. Ἡδὴ τελειώνει τὸ πρῶτον εὐαγγέλιον, καὶ ἀρχεται τὸ δεύτερον, τὸ κατὰ Ἰωάννην· ἐν τῇ μετὰ δὲ βλέπομεν τὸν Ἅγιον γέροντα ἐγειρόμενον τοῦ θρόνου καὶ τῇ βοηθείᾳ τῶν διακόνων ἀποθέτοντα τὴν μίτραν καὶ ἐνδύμενον τὴν ἐπισκοπικὴν αὐτοῦ στολήν. Κατόπιν ζώννται τὰ θόνηα καὶ ἀρχεται, ἐν συνειδήσει τῶν δύο διακόνων φερόντων τὴν προχὴν καὶ τὴν λεκάνην, νίκτων τῶν μα-

θητόν τούς πόδας, φογγίζων αὐτοὺς διὰ τοῦ θλονίου καὶ ἀπαζόμενος αὐτούς.

Ὅποιαν καὶ πάλιν συγκίνησιν ἐδοκίμασα, ὦ Θεέ μου, κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην! ὅπως θερμὰ δάκρυα ἔρρευσαν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν μου, ὅτε εἶδον πρὸ ἐμοῦ ἀπτήν, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ Σωτῆρος μας τὴν ταπεινότητα! Ἐνόμισα ὅτι βλέπω αὐτὸν τὸν Χριστὴν διδάσκοντα εἰς ἡμᾶς ἐμπράκτως τὴν ταπεινοφροσύνην, τὴν διακονίαν καὶ τὴν αὐταπάνησιν, καὶ μίαν ἀκόμη φοράν ἀνελογίσθην τὴν ἀθλιότητα τῆς τάλαιπώρου ἀνθρωπότητας καὶ τὰ πάθη ἡμῶν τὰ τόσῃ ταπεινὰ καὶ τόσῃ ἀντιβαίνοντα πρὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν τὸ θεῖον παράδειγμα. Ἐνθ' ἀναγινώσκεται ἐπὶ τὸ αὐτὸ Εὐαγγέλιον, ὃ πατριαρχεῖων ἔρχεται πρὸς τὸν ἀντιπροσωπεύοντα Πέτρον, ὅπως νύφη καὶ ἐκείνου τούς πόδας. Αὐτὸς ἀρνείται, καὶ ἀκολουθεῖ τότε ἡ μεταξὺ τῶν δύο φιλονεικία, ἕως οὗ τέλος ὁ Πέτρος πείθεται εἰς τοῦ Ἰησοῦ τὸ θέλημα.

Εἴτα ὁ πατριαρχεῖων νύφει καὶ τῶν ὑπολειπομένων τούς πόδας, καὶ ἐνθ' ἤδη ἄρχεται ἡ ἀνάγνωσις τοῦ γ' Εὐαγγελίου, ἐκεῖνος, βοηθούμενος πάντοτε ὑπὸ τῶν διακόνων, ἀναλαμβάνει τὴν στολὴν αὐτοῦ καὶ τὴν μίτραν, καὶ κάθεται ἐπὶ τοῦ θρόνου, συνομιλῶν μετὰ τῶν μαθητῶν καὶ ἀνακοινῶν εἰς αὐτούς ὅσα μέλλει νὰ πάθῃ. Καὶ ἤδη ἄρχεται ἡ ἀνάγνωσις τοῦ δ' Εὐαγγελίου, ἐν ᾧ ἱστορεῖται πῶς ὁ Ἰησοῦς παραλαβὼν τὸν Πέτρον, τὸν Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, μεταβαίνει νὰ προσευχηθῇ. Τότε καὶ ὁ Πατριάρχης ἐγείρεται τοῦ θρόνου, παραλαμβάνει τούς τρεῖς μαθητάς καὶ κατέρχεται τὴν κλίμακα τῆς ἐξόδου, παρὰ τὰς βαθμίδας τῆς ὁποίας τοὺς ἀφίνει καὶ προχωρεῖ ὀλίγον παρέκει, εἰς τόπον ἡτοιμασμένον διὰ προσευχῆς. Καὶ ἤδη ἀναπαρίσταται πρὸ τῶν ὁμμάτων μας ἡ λίαν συγκινητικὴ ἐκείνη σκηνή, ἥτις ἔλαβε χώραν μετὰ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν τριῶν μαθητῶν Του· ἡ ἀγωνία Αὐτοῦ, ἡ βαθύτατα ἐκείνων φαίνεται ἀναζῶσα, καὶ νέα δάκρυα βρέχουσι τὰς παρειάς μου. Τέλος ὁ Πατριάρχης λέγει, «Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν» ἰδοὺ ἡγίκεν ὁ παραδιδούς με. Μετὰ τοῦτο ὁ ἀναγνώσας τὰ Εὐαγγέλια ἱερῶς κατέρχεται τοῦ ἁμβωνος καὶ ἀνέρχεται ἐπ' αὐτοῦ ἱεροκέρυξ, ὅστις μετὰ τὴν δέξιν τοῦ διακόνου, καὶ τὴν εὐχὴν τοῦ Πατριαρχεῦντος, ἐκφωνεῖ λόγον διδασκτικὸν καὶ σύντομον. Οἱ χοροὶ ψάλλουσι τὸ «Εἰς πολλὰ ἐστὶν ἡ δόξα σου». Κατόπιν ὁ ἅγιος Ἰωρδάνου εὐλογεῖ τὸν λαὸν διὰ τοῦ τρικηρίου, κατέρχεται μετὰ τῶν λοιπῶν κληρικῶν καὶ τοῦ χοροῦ, ἐξακολουθούσης τῆς ψαλμωδίας κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν, καὶ διέρχεται διὰ μέσου τοῦ λαοῦ ἀγιάζων αὐτὸν δι' ἀνοδοδότης ἀπὸ τοῦ νικτήρος, καὶ ἡ πομπὴ ἀνέρχεται εἰς τὰ πατριαρχεῖα, ὅπου γίνεται ἡ ἀπόλυσις, ἐνῷ οἱ ἐρθόδοξοι ἀραβες χορεύουσι μὲ ξίφη καὶ ἀσπίδας τοὺς ἐθνικοὺς χορούς των καὶ ψάλλουσι μονότονως εἰς τὴν γλώσσῃ των διαφόρους ὕμνους διὰ τὴν θρησκείαν μας, τὸν Σουλτάνον καὶ τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν.

Μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ νικτήρος ὠδηγήθημεν εἰς τὸ ἐπιτροπικὸν κείμενον ἐν αὐτῇ τῇ κεντρικῇ μοναστηρίῳ

τῇ τιμωμένῃ ἐπ' ὀνόματι τῶν ἁγίων καὶ ἱσταποστόλων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, ὅπου μᾶς προσεφέρθησαν ἀναψυκτικά. Ἐν τῇ ἐπιτροπικῇ τούτῳ, ὡς ἐπληροφόρηθην, μεταβαίνουσι καθ' ἑκάστην οἱ ἁγιοταρῖται πατέρες, ἀρχιερεῖς, καὶ αὐτοὶ ὁ Πατριάρχης ἐν ὠρισμέναις ἐποχαῖς, ὅπως λάβωσι τὸν καφέ των. Ἐκεῖ εἶδομεν καὶ τὴν εἰκόνα ἐπιτήμου ἐντοπίου ὀθωμανοῦ ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Χαλδῶν, ὅστις εἰς πολλὰς περιστάσεις ἔσωσε τὸ μοναστήριον καὶ πολλὰχὺς εὐηργέτηεν αὐτὸ καὶ ὅλην τὴν ἁγιοταρῖτικὴν ἀδελφότητα περιβαλὼν αὐτὴν διὰ τῆς ἰαχυρᾶς του προστασίας. Ἀναχωρήσαντες ἐκεῖθεν ἐφθάσαμεν περὶ τὴν μεσημβρίαν εἰς τὸ ξενοδοχεῖόν μας, ὅπου μετὰ λιτότατον γεῖμα εἰσιμαζόμεθα ἤδη ὅπως ἐπισκεφθῶμεν τὴν ἁγίαν Βασιλειάν.

Κωνσταντῖνα Δασκαλοπούλου

ΠΟΘΕΝ Η ΨΥΧΗ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

ΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΠΡΟΣΩΠΑ

Εὐθύφρων δημοσιογράφος

Γεώργιος νομικός

Κωνσταντῖνος ἱατρός

Β'.

Κωνσταντῖνος. Ὁραῖον ἄμα καὶ ἁληθές τὸ ποίημά σου, Γεώργιε, θαυμάζω δὲ πῶς κατάρθης νὰ δουλεύης εἰς δύο ἄμα κυρίως, εἰς τὴν Νομικὴν καὶ εἰς τὴν Πολίτην, ὡς ἄλλος τις τῶν Ἀττικῶν Νυκτῶν ποιητῶν. Ἰνα λοιπὸν πεισθῶμεν εἰς τὸν στίχον σου «Ἡροδοτὸν συζητοῦντες πεισιπτατικοί· τὸ συζητεῖν γλυκύ.»

Εὐθύφρων. Ἀφρὺ ἤδη σταθμεύσαντες ἀνεκοιμήθημεν, ὀφθήσαντες μετὰ τοῦ ποτοῦ ἡμῶν καὶ τὴν ἡδύτητα τοῦ φιλικοῦ ἄπματος, ὡς ἐπαναλάβωμεν αὐθις μετὰ τῆς πορείας καὶ τὸν διάλογον ἡμῶν. Πράξειται ἤδη νὰ ἐξετάσωμεν μήπως ἡ ψυχὴ παράγεται ἐκ μόνων τῶν γονέων.

Γεώργιος. Ὅχι, λέγω ἐγὼ· διότι, ἐν ἡ ψυχὴ παράγεται ἐκ μόνων τῶν γονέων, τότε, ἐπειδὴ πᾶς γονεὺς ἀνθρώπος σύγεται ἐκ σώματος καὶ ψυχῆς, ἡ ψυχὴ τοῦ τέκνου θὰ παράγεται ἢ ἐκ τῶν σωμάτων τῶν γονέων, ἢ ἐκ τῶν ψυχῶν αὐτῶν, ἢ ἐξ ἀμφοτέρων, ὅ,τι δὴ ποτε δὲ καὶ ἂν παραδεχθῇ τις, θὰ φέρῃ εἰς ἀτοπον.

Κωνστ. Καὶ εἰς τί ἀτοπον φέρεῖ ὅτι ἡ ψυχὴ παράγεται ἐκ τῶν σωμάτων τῶν γονέων;

Γεώργ. Τὰ σώματα τῶν γονέων μου εἶνε ὀλικά, διαλυτά, φθαρτά· ἂν λοιπὸν ἡ ψυχὴ μου παρήχθη ἐκ τῶν σωμάτων τῶν γονέων μου, θὰ εἶνε καὶ αὕτη ὀλική, διαλυτή, φθαρτή· ὅπερ ἀτοπον· διότι ἡ ψυχὴ εἶνε ἀπλή πνευματικὴ οὐσία, ἀδιέλυστος καὶ ἀφθαρτος. Εἰς ὅμοιον ἀτοπον καταγνόμεν, ἂν παραδεχθῶμεν ὅτι ἡ ψυχὴ παράγεται ἐκ τῶν ψυχῶν τῶν γονέων.

Κωνστ. Καὶ εἰς τί ἀτοπον, παρακαλῶ, μὲ φέρεῖ τὸ

ἂν παραδεχθῶ, ὅτι, καθὼς τὸ σῶμά μου παράγεται ἐκ τοῦ σώματος τῶν γονέων μου, οὕτω καὶ ἡ ψυχὴ μου ἐκ τῆς ψυχῆς αὐτῶν;

Γεώργ. Ἄν ἡ ψυχὴ παράγῃ ἄλλην ψυχὴν, δὲν τὴν παράγει βεβαίως ἐκ τοῦ μηδενός· διότι τὸ ἐκ τοῦ μηδενός δημιουργεῖν ὑπέγκειται τῆς δυνάμεως τοῦ ἀνθρώπου, καὶ εἶνε ἔργον μόνου τοῦ Θεοῦ. Ἐπίσης ἂν ἡ ψυχὴ παράγῃ ἄλλην ψυχὴν, δὲν τὴν παράγει βεβαίως ἐκ τῆς ὅλης· διότι καὶ τὸ μετουσιεῖν τὸ ἐνυλον εἰς ἄλλον ὑπέγκειται τῆς δυνάμεως τοῦ ἀνθρώπου, καὶ εἶνε ἔργον μόνου τοῦ Θεοῦ· διότι τὸ Θεῖον, καθ' ὃ παντοδύναμον, ὅπως δύναται νὰ δώσῃ ὑπαρξιν εἰς τὸ μηδαμῶς ὑπάρχον, οὕτω βεβαίως δύναται καὶ εἰς ἄλλον νὰ μεταβάλῃ τὸ ὀλικόν. Ὡστε, ἂν ἡ ψυχὴ παράγῃ ἄλλην ψυχὴν, μένει λοιπὸν ὅτι παράγει αὐτὴν ἐξ ἐαυτῆς μεριζομένης, ἢ, ὅπερ ταῦτόν, πᾶσα ψυχὴ γεννωμένου ἀνθρώπου εἶνε μέρος τῆς ψυχῆς τῶν γεννητόρων αὐτοῦ. Ἀλλὰ τοῦτο δὲ εἶνε τὸ ἀτοπον, εἰς ὃ φέρεῖ ἡ ἀτοπία παραδοχῆ· διότι, ἐν ἡ ψυχὴ τῶν γονέων μερίζεται εἰς τὰ τέκνα, διὰ νὰ παράγῃ τὰς ψυχὰς αὐτῶν, ἡ ψυχὴ τότε αὕτη εἶνε, καθ' ὃ μεριζομένη, ὀλική, διαλυτὴ καὶ φθαρτή.

Κωνστ. Ἀλλὰ μόνον αἱ τρεῖς αὗται ὑποθέσεις νοοῦνται; Δηλαδή ἂν ἡ ψυχὴ παράγῃ ἄλλην ψυχὴν, μόνον ἐκ τοῦ μὴ ὄντος, ἢ μόνον ἐκ τῆς ὅλης, ἢ μόνον ἐξ ἐαυτῆς θὰ ἦτο ἀνάγκη νὰ τὴν παράγῃ; Δὲν δύναται νὰ νοηθῇ καὶ ἄλλο τι ὡς τετάρτη ὑπόθεσις;

Γεώργ. Δύναται νὰ νοηθῇ καὶ τετάρτη, ἀλλ' εἶνε καὶ αὕτη ἐπίσης ἀτοπία. Δύναται τις δηλαδή ἀκόμη νὰ ὑπονοηθῇ, μήπως ἡ ψυχὴ τῶν γονέων ᾔγει ἡ αὕτη καὶ εἰς τὰ τέκνα; Ἀλλὰ καὶ τοῦτο εἶνε ἐπίσης ἀτοπὸν καὶ ψευδές· διότι ἕκαστος ἀνθρώπος ἀποτελεῖ ἰδίαν προσωπικότητα· διότι ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶνε πνεῦμα περιωρισμένον, καὶ δὲν δύναται νὰ ᾔγει εἰς πολλὰ ἄμα σώματα· πρὸς δὲ διότι, ἂν ἡ ψυχὴ τῶν γονέων ἦτο ἡ αὕτη καὶ εἰς τὰ τέκνα, δὲν θὰ συνέβαιναν ὅστε μεταξὺ τέκνων καὶ γονέων νὰ ὑπάρχωσι πολλάκις μεγάλαι πνευματικαὶ καὶ ἠθικαὶ διαφοραί.

Κωνστ. Τί λοιπὸν συμπεραίνωμεν;

Γεώργ. Τὸ συμπέρασμα εἶνε προφανές. Ἡ ψυχὴ τοῦ γεννωμένου δὲν εἶνε δυνατόν νὰ παράγεται οὔτε ἐκ τῶν ψυχῶν οὔτε ἐκ τῶν σωμάτων τῶν γεννητόρων.

Κωνστ. Ἀλλὰ δὲν εἶνε δυνατόν νὰ παράγεται ἐκ τῶν ψυχῶν ἄμα καὶ τῶν σωμάτων;

Γεώργ. Ὅχι· διότι τότε θὰ παρήγετο, οὐσία οὕτα, μέρος μὲν ἐκ τῶν ψυχῶν τῶν γονέων, μέρος δ' ἐκ τῶν σωμάτων αὐτῶν, καὶ θὰ ἦτο τότε συγκειμένη ἐκ μερῶν, ἥτοι μεριστή, διαλυτὴ δ' ἐπομένως καὶ φθαρτή. Ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ ἡ τελευταία αὕτη παραδοχὴ φέρεῖ εἰς τὰ αὐτὰ ἀτοπα, εἰς ἃ καὶ αἱ προηγούμεναι. Τὸ τελικὸν λοιπὸν συμπέρασμα εἶνε, ὅτι ἡ ψυχὴ, μὴ παραγομένη μήτε ἐκ τῶν σωμάτων τῶν γονέων, μήτε ἐκ τῶν ψυχῶν αὐτῶν, μήτε ἐκ τῶν συναμφοτέρων, παράγεται ἄρα ἐκ τοῦ Θεοῦ δημιουργοῦντος αὐτὴν ἐκ τοῦ μηδενός εἰς ἕκαστον γεννωμένον ἀνθρώπον.

Κωνστ. Πῶς; Ἐλησμένησας, Γεώργιε, τὰς δυσκολίας, ἃς διὰ πολλῶν ἀνεπιτύχμεν ἐν προηγούμενῳ; Ἀὐταί μένουσιν ἀνυπέρβλητοι, ἂν παραδεχθῶμεν ὅτι εἰς ἕκαστον ἀνθρώπον γίνεται νέα ψυχὴ παρὰ Θεοῦ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος δημιουργία. Ἐπειτα ἐγὼ δὲν ἀνέπτυσκα ἀκόμη τὰς ἐνστάσεις μου τὰς φυσιολογικὰς, αἵτινες ἀντικείμεναι εἰς τὴν παραδοχὴν ὅτι πᾶσα ψυχὴ νέου ἀνθρώπου παράγεται ἐκ τοῦ μὴ ὄντος δημιουργικῶς.

Εὐθύφρων. Μὴ σπεύδης, Γεώργιε, εἰς τὴν παραδοχὴν τελικοῦ συμπεράσματος, πρὶν ἐξετάσωμεν καὶ τὴν τρίτην ὑπόθεσιν, μὴ δηλαδή ἡ ψυχὴ παράγεται ἐκ τοῦ Θεοῦ ἄμα καὶ τῶν γονέων. Ἀλλὰ πρὸ τούτου ἃς ἀκούσωμεν καὶ τὰς φυσιολογικὰς ἐνστάσεις τοῦ Κωνσταντίνου.

Κωνστ. Ὁ ἀνθρώπος γεννᾶται ἐμφυγὸς ἐκ γονέων ἐμφύγων. Ἀρχὴ τῆς παραγωγῆς νέου ἀνθρώπου εἶνε ἡ σύλληψις πρὸ τῆς γεννήσεως. Ἡ σύλληψις εἶνε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐνώσεως τοῦ σπερματοζωοῦ τοῦ ἀρρένος καὶ τοῦ ὠαρίου τοῦ θήλεος. Ἐν τῇ ἐνώσει ταύτῃ τῆς συλλήψεως ὑπάρχει ἐν σμικρῷ ὅλῳ ἐμφυγὸς ὁργανισμὸς νέου ἀνθρώπου. Ὅπως εἰς ἕκαστον σπέρμα τῶν φυτῶν ἐνυπάρχει δυνάμει ὅλον τὸ φυτὸν, ὅπερ διὰ τῆς ριζώσεως καὶ βλαστήσεως ἀναπτύσσεται καὶ ἐκφάνεται· οὕτω εἰς ἕκαστον ὠάριον θήλεος ζῶον γονιμοποιεῖται διὰ τοῦ σπερματοζωοῦ τοῦ ἀρρένος ἐνυπάρχει ἐν σμικρῷ ὅλῳ ὁ ἐμφυγὸς τοῦ ζῴου ὁργανισμὸς, ὅστις διὰ τῆς κυοφορίας καὶ γεννήσεως καὶ θρέψεως ἀναπτύσσεται σὺν τῇ χρόνῳ πλήρη. Ὅπως δ' ἐκ τοῦ τῆς μητέρας σπόρου μόνον μὴλέα παράγεται, καὶ ἐκ τοῦ σπόρου τοῦ σίτου μόνον σίτος, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων σπερμάτων τῶν ἄλλων φυτῶν παράγεται ὁμοίως τὸ φυτὸν μόνον ἐκεῖνο, ἐξ ὁποῦ προέρχεται τὸ σπέρμα· καὶ ὅπως ἐκ τῶν γονιμοποιηθέντων ὠαρίων τοῦ προδάτου παράγεται μόνον πρόβατον, καὶ ἐκ τοῦ τῆς βοῆς μόνον βοῦς, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ζῴων ὁμοίως· οὕτω καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὰ ἐμφύγα αὐτῶν νεογνά παράγονται κατὰ τὸν αὐτὸν βιολογικὸν νόμον διὰ τοῦ σπερματοζωοῦ τοῦ ἀρρένος γονιμοποιούντος τὸ ὠάριον τοῦ θήλεος ἀναπτυσσόμενον καὶ ἐκφαινόμενον διὰ τῆς κυοφορίας τῆς γεννήσεως καὶ τῆς θρέψεως. Ὅπως λοιπὸν τὸ ἐμβρυὸν καὶ νεογνὸν παντὸς ζῴου εἶνε ἐμφυγὸς ὁργανισμὸς παράγομενος ὁμοίως ἐξ ὁμοίων γονέων· οὕτω καὶ τὸ ἐμβρυὸν καὶ τὸ νεογνὸν παντὸς ἀνθρώπου εἶνε ὁμοιον ἐμφύγων· δὲν ἐξ ἐμφύγων γονέων. Καὶ καθὼς αἱ τῶν ζῴων ψυχαὶ δὲν δημιουργοῦνται ἐκ τοῦ μὴ ὄντος, οὕτω καὶ αἱ τῶν ἀνθρώπων.

Γεώργ. Διαμαρτύρομαι κατὰ τοῦ συμπεράσματος σου, Κωνσταντῖνε. Αἱ ψυχαὶ τῶν ἀνθρώπων εἶνε λογικαί· αἱ δὲ τῶν ζῴων ἄλογαι. Ἐκείναι εἶνε ἠθικαὶ καὶ εὐθέρας· αὗται δὲ ἐνεργοῦσι κατὰ τὰ φυσικὰ αὐτῶν ἐνστικτα. Αἱ τῶν ζῴων ψυχαὶ εἶνε θνηταί· αἱ δὲ τῶν ἀνθρώπων ἄβλοι καὶ ἀθάνατοι. Ἀδύνατον λοιπὸν νὰ παρῶνται κατὰ τὸν ὁμοιον τρόπον τὰ ἀνόμοια. Ἐννοεῖται καὶ λογικὴ καὶ πνευματικὴ καὶ ἀθάνατος ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶνε δημιουργήματα τοῦ Νοῦ καὶ Λόγου καὶ Πνεύματος τοῦ

ἀθανάτου Θεοῦ, οὕτως κατ' εἰκόνα εἶνε δεδημιουργημένη· καὶ οὕτως πρὸς ὁμοίωσιν πρέπει νὰ τείνη.

Κωνστ. Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη διαμαρτυριῶν· διότι ἐγὼ δὲν ἀρνοῦμαι τὴν εὐγένειαν καὶ τὸν θεῖον προορισμόν· καὶ τὰς ὑψηλὰς δυνάμεις τῆς τοῦ ἀνθρώπου ψυχῆς. Παραδέχομαι ὅτι τὸ πρῶτον ζεύγος ἐξῆλθεν ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Θεοῦ μετὰ ψυχῆς κατ' εἰκόνα αὐτοῦ καὶ ὁμοίωσιν, τῆς ὁμοιώσεως προαγομένης· διὰ τῆς ἀνατροφῆς καὶ ζωῆς κατὰ Θεόν. Ἀλλ' ἰσχυρίζομαι, ὅτι, καθὼς ἐκ τοῦ σπέρματος τοῦ αἵτου παράγεται φυτὸν ἀπαράλλακτον, καθὼς ἐκ τοῦ τῶν προδόντων ἀπαράλλακτον πρόγονον, οὕτω καὶ ἐκ τοῦ πρῶτου ζεύγους τῶν ἀνθρώπων ἐγεννήθη ἀπαράλλακτως ὅμοιον ἑαυτοῦ. Ὡστε γονεῖς μετὰ ψυχῶν νουεχῶν καὶ λογικῶν καὶ πνευματικῶν καὶ ἀθανάτων ὅμοια παράγονται τέκνα μετ' ὁμοίων ψυχῶν· ἐνῷ δὲν εἶνε τοιαῦται αἱ τῶν ζῶντων ψυχαί. Τὰ ζῶα, ἄλογα αὐτά καὶ θνητόψυχα, ὅμοια γίνονται καὶ τὰ ἑαυτῶν.

Γεώργ. Διατί σιωπᾷς Εὐθύφρων; Ὁ Κωνσταντῖνος αὐτὸς με ἔφερεν εἰς σύγχυσιν, καὶ δὲν γνωρίζω τί νὰ εἰπῶ. Εὐθ. Θὰ εἰπῶ καὶ ἐγὼ τὴν γνώμην μου, ὅταν συζητήσωμεν ἐπὶ τῆς τρίτης προτάσεως, μήπως δηλαδὴ ἡ ψυχὴ παράγεται ἐκ τοῦ Θεοῦ ἅμα καὶ τῶν γονέων. Ἀς ἀφύσμεν τώρα τὸν Κωνσταντῖνον νὰ ἐξαντλήσῃ τὰς φυσιολογικὰς ἐνστάσεις αὐτοῦ.

Κωνστ. Γνωρίζεις, Γεώργιε, ὅτι ἐγὼ εἰμαι ἱερόπαις. Καὶ ἐξ ἀνατροφῆς λοιπὸν καὶ ἀπὸ κλίσεως ἰδίας, καὶ τώρα, ὅτε μετέρχομαι τὴν ἱατρικὴν, δὲν λείπω, δοσάκις μοι παρουσιάζεται εὐκαιρία, νὰ ἀναγινώσκω τῶν ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν πατέρων τὰ συγγράμματα. Οὕτω ποτὲ, ἀναγινώσκων τὸν κατὰ Εὐνομίου λόγον Γρηγορίου τοῦ Νύσσης, ἀπήντησα τὸ ἐξῆς χωρίον, ὅπερ ἀντίγραψα· διότι πολλὰ μοι ἔκαμιν ἐντύπωσιν. «Ὁμοιοτρόπως, λέγει, ἡ φύσις τὰ τε λογικὰ καὶ τὰ ἄλογα εἰς τὴν ζωὴν παράγει· φυσικῇ δὲ τινι πάντως ἄξις τῆς ἀλόγου ζωῆς ἡ ἀνθρωπίνη κεχώριται. » Τὸ ἐμδρόν τοῦ ἀνθρώπου εἶνε ζῶν οργανισμός, ὅπως καὶ τὸ τοῦ ζῦου· ὅπου δὲ λειτουργία ζωῆς, ἐκεῖ καὶ ψυχὴ. Τὰ ἐμβρυα ἀρα καὶ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ ζῦου εἶνε ἐμψυχοὶ οργανισμοί, καὶ ἡ ψυχὴ τούτου παράγεται, ὅπως καὶ ἡ ψυχὴ ἐκείνου· ἡ δὲ διαφορά τῆς τῶν ζῶων ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν εἶνε φυσικὴ. Ὁ καθάπερ σπερματοζωοῦλον, ἡ καθάπερ ἀδερὸν γονιμοποιῶν διὰ σπερματοζωοῦλον ἔχει ἐν ἑαυτῷ ἐνυπάρχουσαν δυνάμει τὴν φυσικὴν ἄξιαν τῶν γονέων, ἐξ ὧν παράγεται. Οὕτω δὲ τοῦ ἀνθρώπου ἡ ζωὴ καὶ ἡ ψυχὴ κεχώριται καὶ ὑπέρκειται τῆς τῶν ζῶων· διότι φύσει εἰς ἑαυτὸν ζωικὸν σπέρμα ἐνυπάρχει ἰδιόζουσα ἰδέα καὶ σχέδιον καὶ σκοπός, ἀνάλογα πρὸς τοὺς γονεῖς, ἐξ ὧν τὸ σπέρμα προέρχεται. Ὡστε κατὰ τὸν ἅγιον Νύσσης: «Ὁμοιοτρόπως ἡ φύσις τὰ τε λογικὰ καὶ τὰ ἄλογα εἰς τὴν ζωὴν παράγει· φυσικῇ δὲ τινι πάντως ἄξις τῆς ἀλόγου ζωῆς ἡ ἀνθρωπίνη κεχώριται. »

Γεώργ. Ἀλλ' ἀφοῦ ἀπεδείχθη ἀνωτέρω, ὅτι ἡ ψυχὴ τῶν τέκνων δὲν δύναται νὰ παράγεται οὕτε ἐκ τῶν σω-

μάτων, οὕτε ἐκ τῶν ψυχῶν τῶν γονέων, οὕτε ἐκ τῶν συμφορῶν· διότι τοιαύτη παραδοχὴ φέρει εἰς ἀτοπία· πῶς συμβιβάζεις οὐ τὰς φυσιολογικὰς θεωρίας τῆς ἐπιστήμης σου πρὸς τὴν ἀφθαρσίαν καὶ ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς τῆς πίστεώς σου; Συγκρούεται λοιπὸν ἡ ἐπιστήμη σου πρὸς τὴν πίστιν σου τὴν χριστιανικὴν; Δὲν ὑπάρχει συμβιβασμός αὐτῶν καὶ ἁρμονία;

Κωνστ. Τὸ κατ' ἐμὲ δὲν δύναμαι μόνος νὰ εὕρω τὸν συμβιβασμὸν τῶν διαμαχομένων· διὰ τοῦτο ἀποβλέπω κεκηνῶς πρὸς τὸν Εὐθύφρωνα τούτον, οὕτως ὁ λόγος ἔχει τὴν δυνάμει νὰ φέρῃ τὴν εἰρήνην εἰς τὰς συγκρουσμένας ἐν τῇ ψυχῇ μου ἰδέας.

Εὐθ. Ὁ συμβιβασμός θὰ ἐπέλθῃ, ἂν παραδεχθῶμεν ὅτι ἡ ψυχὴ παράγεται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἅμα καὶ τῶν γονέων. Τοῦτο μένει ἥδη νὰ ἐξετάσωμεν, ὡ φίλοι. Πίστις Χριστιανικὴ καὶ ἐπιστήμη οὐδαμῶς διαμαχονται. Ἡ διαμάχη ὑπῆρξε συνήθως μόνον εἰς τὰς κεφαλὰς τῶν ὑπεράγαν ἑλκωτῶν ἐκατέρωθεν. Ἐνίοτε θεολόγοι τινὲς παρερμηνεύοντες τὰς ἱερὰς Γραφὰς ἐπολέμησαν δι' αὐτῶν θεωρίας ἐπιστημονικὰς, ὡς δὴθεν ψευδεῖς. Ἀλλοτε ἐπιστήμονες ὑπεραμυνόμενοι ἐπιστημονικῶν δοξασιῶν, ψευδῶν κατόπιν ἐλεγχθεισῶν, ἐπολέμησαν γραφικὰς ἀληθείας ὡς δὴθεν τῇ ἐπιστῇ ἀνικημένους. Ἀλλὰ διὰ τῆς προόδου τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ὁρθῆς ἐρμηνείας, ἀρτίως τῆς παρεξηγήσεως, ἐπῆλθεν ἡ ἁρμονία. Περὶ ἁρμονίας Χριστιανισμοῦ καὶ ἐπιστήμης ἔγραψε πολυτίμους συγγραφὰς ὁ γεραίρος τῆς «Ἀναπλάσεως» πρόεδρος κ. Ἰωάννης Σκαλτσούνης. Ἀλλὰ καὶ τὸ σὸν, Γεώργιε, περὶ πίστεως καὶ ἐπιστήμης ποιημάτων, ὅπερ ἄλλοτε μοι ἀπήγγειλās, εἶνε ὁρατὸν ἅμα καὶ ἀληθέστατον.

Κωνστ. Ἐπιθυμῶ καὶ ἐγὼ νὰ τὸ ἀκούσω.

Γεώργιος. Φέρω εὐτυχῶς ἀντίγραφον τούτου καὶ πρόθυμος ἀναγινώσκω.

Ἡ πίστις μου καὶ ἡ ἐπιστήμη μου.

Ἡ πίστις μου, τοῦ Ἰησοῦ ἡ πίστις, ἀπάσας κατακτᾷ τὰς γενεάς· ἂν ἡ ψυχὴ δὲν εἶνε ταύτης μύστις, συμμεταβάλλεται πρὸς τὰς γενεάς.

Τοῦ νοῦ καὶ τῆς ἐρένης τῶν πραγμάτων ἡ ἐπιστήμη εἶνε προϊόν· ἀλλ', ὡς ὁ νοῦς καὶ κόσμος τῶν κτισμάτων, ἀρχὴν καὶ αὐτὴ ἔχει τὸν Θεόν.

Ἡ πίστις καὶ ἡ ἐπιστήμη ἅμα, ἀπὸ μιᾶς πηγᾶζουσαι πηγῆς, ἐν διδυμῶν ἀποτελοῦσαι νᾶμα, ποτίζουν τοὺς ἐκλεκτοὺς τῆς γῆς.

Ἐσο ὁμοῦ πιστὸς καὶ ἐπιστήμιων, τὴν γνώσιν συνενῶν τῇ ἀρετῇ. Ὁ τὰ ἀχώριστα χωρίζων τλήμων, Ἐνόητος τὸ πλήρες ἀπαιτεῖ.

Φρονήματα πολλὰκις ἐναντία, ψευδῆ, θεωρηθέντα ἀληθῆ, πλανῶσιν ὅτι δὴθεν ἡ θρησκεία τῇ γνώσει ἀντιτίπτει τῇ ὁρθῇ.

Ἀλλὰ ἡ πίστις ἡ πεφωτισμένη τῇ γνώσει συμβιβάζει τῇ ὁρθῇ, οὐδ' αὐτὴ πρὸς ἐκείνην ἀντιβαίνει, ὡς οὕτε τὰ γὰθα πρὸς τὴν ἁλήθειαν.

Ἡ γνώσις καὶ ἡ χριστιανισμὸς, τοῦ Λόγου φίλα τέκνα καὶ τοῦ Νοῦ, εἰσθε ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη τοῦ θεοῦ τῶν πνευμάτων οὐρανοῦ.

Μακάριοι τὰ ἔθνη καὶ τὰ κράτη, ἐν οἷς πᾶς ἀρχὼν, κληρὸς καὶ λαὸς ἐν πίστει καὶ ἐν ἐπιστῇ πρᾶττει ὅ,τι Πατὴρ κελεύει καὶ Θεός.

Κ. Α. Διαλυσμός

ΝΙΚΟΛΑΟΥ Χ. ΑΜΒΡΑΖΗ

Καθηγ. τοῦ Πρακτικῶν Λυκείου καὶ πρῶτον ἱεροκήρυκος Σμύρνης.

Ο ΡΑΒΒΙΝΟΣ ΙΣΑΑΚ Μ.

ΠΙΣΤΕΥΣΑΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΟΝ

ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΤΟΝΟΥΣΙΣ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΤΟΜΟΣ Β'.

[Βλέπε ἀριθμὸν 230]

Πρῶτος ὁ Θεολόγος Λωρέντζος εἶπεν, ἀφοῦ καλῶς ἐψυχολόγησε τὰς ἐνδομύχους σκέψεις καὶ διαθέσεις τῶν δύο συναδελφῶν του.

— Δὴν δύναμαι νὰ ἀρνηθῶ, ὅτι θὰ ἦτο καλλίτερον νὰ ἔμενε τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως ἀθικτόν, ὅπως καὶ συνετάχθη ὑπὸ τῶν Ἀγίων Πατέρων, καὶ ὅπως ὑπάρχει ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ. Εἶμαι ἱερεὺς, Ἀρχιερεὺς, μέλισσα, τοῦ Θεοῦ τῆς ἀληθείας, καὶ χεῖλη ἱερέως δὲν πρέπει νὰ ψεύδονται. Ἐγὼ τοῦλάχιστον θὰ ἐπεθύμουν νὰ μὴ ἤθελε γίνεαι τὸ πόλημα τῆς προσθήκης καὶ ἐκ τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὸ ἱερὸν Σύμβολον...

Καὶ ἀποταθείς πρὸς τῆς συναδελφικοῦ του Μονασιῶντος:

— Τί λέγετε ὑμεῖς, ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί; εἶπε.

— Ναί, εἶπεν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Φραντζέσκος, ὅπως ἐκ τῆς συζητήσεως ἀπεδείχθη ἡ ἀλήθεια, καὶ ἵδεν ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἡ προσθήκη, ἀλλ' ἐπειδὴ ἔνεκα εὐσεβοῦς σκοποῦ ἔγεινε, δὲν προσβάλλει δι' αὐτὴν τὰ πρῶτα καὶ καιριώτατα δόγματα τῆς Πίστεως...

— Ναί, εἶπε καὶ ὁ Μοναχὸς Μανουήλ, ὁ Διερκετικὸς Μακεδόνιος ἀρνούμενος τὴν Θεότητα τοῦ ἁγίου Πνεύματος προσέβαλλε καιριώτατα δόγματα. Κακίστη βεβαίως εἶναι ἡ προσθήκη, καὶ μεταξύ μας ἀπροκαλύπτως τὸ ὁμολογῶ, ἀλλ' ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία δὲν ἀρνεῖται τὴν Θεότητα τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ὅχι! Πιστεύει, ὅπως καὶ ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία, εἰς τὴν Θεότητα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Τώρα, ἂν τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἐκπορεύεται καὶ ἐκ τοῦ Ἰησοῦ, εἶναι μὲν μία πλάνη, ἀλλ' ὅχι βεβαίως τὴν βαρεῖαν πλάνην, ὥστε νὰ ἐξαλείφῃ τὴν Δυτικὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ τῶν κατὰλογον τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν... Τί λέγετε περὶ τούτου καὶ ὑμεῖς, Πάτερ Ἰσαάκ καὶ Πάτερ Συνέσις;

— Ναί, εἶπον ἐγὼ, ἡμεῖς σὰς θεωροῦμεν ἀδελφοὺς Χριστιανούς, ἀλλ' εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ τινα ἄλλα

πλανώμενους. Καὶ θὰ ἦτο καλόν, χάριν τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἐν Χριστῷ εἰρήνης καὶ ἀγάπης τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν, νὰ ἐξηλείρετο ἡ προσθήκη, καὶ νὰ διορθοῦντο καὶ ὅσα ἄλλα ἔχει ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία ἀντιφάσκοντα πρὸς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν ἀληθῆ παραδосιν τῆς Ἐκκλησίας.

— Ναί, Πάτερ Ἰσαάκ, εἶπεν ὁ Λωρέντζος, ὡς πρὸς μὲν τὴν προσθήκην καὶ ἡμεῖς ὁμολογοῦμεν, ὅτι πρέπει νὰ ἐξαλειφθῇ, καὶ εἶθε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον νὰ φωτίσῃ καὶ τὸν Πάπαν, καὶ ὅλους τοὺς Καρδηνάλους καὶ ἱεράρχας τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας νὰ ἀποκαταστήσῃ τὸ ἱερὸν Σύμβολον εἰς τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ μορφήν, ὅπως συνετάχθη ὑπὸ τῶν Πατέρων τῆς Β'. Οἰκουμένης Συνοδὸς καὶ παρεδόθη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἀνευ τῆς προσθήκης καὶ ἐκ τοῦ Ἰησοῦ. Περὶ τῶν ἄλλων δὲ ζητημάτων θὰ τὰ συζητήσωμεν εἰς τὸ Πρεσβυτερίόν, σας, Πάτερ Ἰσαάκ...

Ἀλλὰ, μειδιῶν εἶπεν ὁ Πάτερ Λωρέντζος, ἀλλὰ δὲν εἴμεθα μόνον πνεῦμα! Ἐχομεν καὶ στήμαζον πεινῶντα! Ἐμπρὸς λοιπὸν! Ἀς στρωθῇ ἡ τράπεζα!...

Ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν καὶ τῶν ἀδελφῶν τῶν ἐκείνων. Δίδει ὑμῶν καὶ νὰ λήξῃ ὁ λόγος ἡ συζήτησις... Μεγάλη ἡ δύναμις τῆς ἀληθείας!

Οἱ τρεῖς Μονασιῶτες μᾶς ὠδήγησαν εἰς τὴν τράπεζαν, τράπεζαν ἀληθῶς βασιλικὴν, μεγαλοπρεπεστάτην!

Οὐδὲν ἔλειπεν!

Ἡ καλλιτέρα μαγειρικὴ, τὰ νοστιμώτερα φαγητά, οἱ ἐκλεκτοὶ οἶνοι...

Καὶ βεβαίως οὐδόλως παράδοξον, ἀδελφεὶ Νικόλαε, ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τοιούτων τραπέζων εἶναι γαστέρες ὁμοιάζουσαι ἀκριβοῦς μετὰ τὴν ὑδρόγειον σφαῖραν, καὶ παρὰ τοὺς βοσκοὺν καὶ οὐδόλως διαφέρουσαι τῶν ἐκλεκτοτάτων μῆλων...

Μᾶς περιποιήθησαν οἱ Μονασιῶτες ἀδελφικώτατα. Ὁ πλῆσιόν μου καθήμενος Συνέσις μοι εἶπε μυστικῶς:

— Ἀπεζημιώθημεν διὰ τοὺς κόπους καὶ ἀγῶνας τῆς συζητήσεως, καὶ πνευματικῶς, διότι εἶδομεν ὀρθολογικῶς θριαμβεύσαν τὴν ἀλήθειαν, καὶ σωματικῶς, διότι προσεκληθήμεν εἰς βασιλικὴν τράπεζαν...

Προέπεψαν ἡμεῖς ἔπειτα οἱ Μονασιῶτες ὑποσχθέντες, ὅτι θὰ ἐπισκεφθῶσι τὸ πεινρὸν μας πρεσβύτεριον διὰ τὴν συζήτησιν καὶ τῶν λοιπῶν διαφορῶν...

Ἐπιτρέψαντες εἰς τὴν ἐνορίαν μας διηγήθημεν τὰ πάντα εἰς τοὺς ἀδελφούς, οἵτινες ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην διὰ τὴν νίκην τῆς ἀληθείας.

Ἐστὶ βεβαίως, ὅτι θέλω σὰς γράφει καὶ περὶ τῆς μελ- λούσης συζητήσεώς μας ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ...

Ἡ Ῥεβέκκα καὶ ἡ Ῥόδη προσφέρουσι τὰ εἰκότα εἰς δλὴν τὴν Οἰκογένειάν Σας.

Ἐπικαλούμενος τὰς εὐλογίας τοῦ Κυρίου ἐφ' ὅ,τι καὶ τὴν Οἰκογένειάν Σας διατελῶ μετ' ἀγάπης.

Ὁ ἰδικός σας.

Ποιὲ Ἰσαάκ Παπᾶ Ἰωάννης.

Κἀγὼ ὁ θεῖος ἐλπίε Πρεσβύτερος Συνέσις, ποτὲ Σεμουέλ, ἐπευχόμενος διατελῶ ἐν ἀγάπῃ καὶ ἀδελφικῇ ἀσπασμῷ.

Ταῦτα περιεῖχεν ἡ Ἐπιστολὴ τοῦ Ἰσαάκ.

(ἀκολουθεῖ).

ΑΙ ΟΜΙΛΙΑΙ ΤΟΥ κ. ΜΙΧ. ΓΑΛΑΝΟΥ

ΒΙΣ

ΤΑΣ ΕΠΙΣΗΜΟΤΕΡΑΣ ΕΟΡΤΑΣ

Ἀνγγελίσαμεν εἰς προηγούμενον φύλλον, ὅτι ὁ κ. Μιχ. Γ. Γαλάνος θὰ δημοσιεύσῃ δύο τόμους ὁμιλιῶν του εἰς τὰς ἑθαγγελικὰς περικοπὰς τῶν ἐπισημοτέρων εορτῶν καὶ τῶν κατὰ ταύτας πανηγυριζομένων ἁγίων ἢ μεγάλων θρησκευτικῶν καὶ ἑκκλησιαστικῶν γεγονότων. Ἡδὴ δηλοῦμεν, ὅτι ὁ μὲν πρῶτος τόμος τόμος θὰ ἐμπεριέχῃ ὁμιλίαις εἰς τὰς ἐξῆς εορτάς.

1) Τῆς κατὰ σάρκα περιτομῆς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Βασιλείου τῶν Μένων. 2) τῶν ἁγίων Θεοφανείων. 3) Τῆς συνάξεως τοῦ Ἐνδόξου προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου. 4) Τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου. 5) Τῶν ἁγίων Ἀθανασίου τοῦ Μεγάλου καὶ Κυρίλλου. 6) Τῶν ἁγίων τριῶν Ἱεραρχῶν Βασιλείου, Γρηγορίου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. 7) Τῆς Ὑπαπαντῆς. 8) Τοῦ ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου. 9) Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Χαραλάμπους. 10) Τοῦ ἑθαγγελισμοῦ. 11) τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου. 12) Τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος Εἰρήνης. 13) Τοῦ ἁγίου Ἐνδόξου Ἀποστόλου καὶ ἑθαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. 14) Τῶν ἁγίων καὶ ἁποστόλων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης. 15) Τοῦ γενεθλίου τοῦ Τιμίου Ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου. 16) Τῶν ἁγίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου. 17) Τῆς συνάξεως τῶν ἁγίων ἀποστόλων τῶν δώδεκα.

Ὁ δὲ Β' Τόμος θὰ ἐμπεριέχῃ ὁμιλίαις εἰς τὰς ἐξῆς εορτάς :

1) Τῆς ἁγίας Ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Μαρίνης. 2) Τοῦ ἁγίου καὶ Ἐνδόξου προφήτου Ἠλίας τοῦ Θεοδίτου. 3) Τῆς Κοιμήσεως τῆς ἁγίας Ἀννης, Μητρὸς τῆς Θεοτόκου. 4) Τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος καὶ ἱερατικοῦ Παντελεήμονος. 5) Τῆς ἁγίας Μεταμορφώσεως τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 6) Τῆς Ἀγ. Κοιμήσεως τῆς Ὑπεραγίας Ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας. 7) Τῆς ἀποτομῆς τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ ἁγίου Ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου. 8) Τῆς γεννήσεως τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου. 9) Τῆς παγκοσμίου Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ. 10) Τοῦ ἁγίου καὶ Ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου. 11) Τῆς Συνάξεως τοῦ ἀρχιστρατήγου Μιχαὴλ καὶ τῶν λοιπῶν ἀσωμάτων Δυνάμεων. 12) Τῆς ἁγίας μεγαλομάρτυρος Αἰκατερίνης. 13) Τοῦ ἁγίου καὶ Ἐνδόξου Ἀποστόλου Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου. 14) Τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Νικολάου, Ἐπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας, τοῦ θαυματουργοῦ. 15) Τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τιμὴ τοῦ καθενὸς Τόμου ὀρίζεται εἰς δρ. 1 ἐν τῷ ἐσωτερικῷ, φρ. χρ. 1 ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, 5 γρόσια γὰρ ἐν Τουρκίᾳ.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τοὺς κατὰ τόπους ἀνταποκριτὰς τῆς « Ἀναπλάσεως » ἢ δι' ἀπ' εὐθείας δηλώσεως πρὸς τὸν κ. Μιχ. Γ. Γαλάνον.

Ὁ Α' Τόμος θὰ τυπωθῇ κατὰ Σεπτέμβριον μῆνα τοῦ τρέχοντος ἔτους, θὰ δημοσιευθῶν δὲ εἰς τὸ τέλος τοῦ καὶ τὰ δνόματα τῶν συνδρομητῶν αὐτοῦ.

ΕΟΡΤΗ

ΤΟΥ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ « ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ »

Τὴν προπαρελθούσαν Κυριακὴν, 2 Ἰουνίου, τὴν μὲν προΐαν συνεκκλησιάσθησαν τὰ μέλη τοῦ ἐν Πειραιεὶ Τμήματος, καθὼς καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἀκροαταὶ τῶν κηρυγμάτων τῆς « Ἀναπλάσεως », εἰς τὸν παρὰ τὴν Καλλιθέαν ἐξοχικὸν ναὸν τῆς Μεταμορφώσεως, ἐνθα καὶ ὁμιλῆσε λαμπρῶς ὁ κ. Γ. Μακρῆς, ἀναπτύξας τὸ ἑθαγγελίον τῆς Πεντηκοστῆς. τὴν 11ην δὲ π. μ. ἐπανήλθον ἐν σώματι εἰς Πειραιᾶ.

Τὴν 5ην δὲ μ. μ. ἐν τῇ εὐρείᾳ αἰθούσῃ τοῦ Ζαννείου Ὀρφανοτροφείου ἐγένετο ὁμιλία ὑπὸ τοῦ γυμνασιάρχου κ. Ἰακώβου Χ. Δραγάτη ἐν μέσῳ πολυπληθοῦς ἀκροατηρίου.

Θέμα τῆς ὁμιλίας του ἦσαν οἱ ἅγιοι Τόποι, οὗς κατὰ τὰς ἁγίας ἡμέρας τῶν Παθῶν μετὰ τοῦ Ὀμίλου τῶν Ἐκδρομῶν ἐπισκέφθη. Μετὰ τῆς διαλεινούσης δὲ αὐτὸν εὐχλωπτίας ἀφηγήθη τὰ κατὰ τοὺς ἱεροὺς ἐκείνους τόπους, ἐν οἷς ἐγεννήθη καὶ ἐδρυσεν ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου. Ἀπερίγραπτος, εἶπεν, ἦτο ἡ ἱερὰ ἐκείνη συγκίνησις, ἥτις μᾶς κατέλαβεν, ὅτε πρηνεῖς ἠσπάζομεν τὴν πλάκα τὴν καλύπτουσαν τὸν Τάφον, ἐν ᾧ ἐτίθη τὸ πάναγγον τοῦ Κυρίου Σώμα. Φρικασίαι δὲ καὶ ῥίγαι διέδραμι τὰ μέλη μας ἐπὶ τῇ θεᾷ τοῦ τόπου, ἐνθα ἐνεπαύη ὁ Σταυρός. Καὶ οἱ πλεόν ἀδιαφοροὶ πρὸς τὴν χριστιανικὴν πίστιν δὲν ἠδυνήθησαν ἢ νὰ κλίνωσι γόνυ βαθέος σεβασμοῦ καὶ θερμῆς λατρείας πρὸς τὸν Σωτῆρα, συγκινηθέντες μέχρι δακρύων. ἐκεῖ πραγματικῶς κατείδον τὸ ὄψος τῆς θείας μεγαλειότητος καὶ τὴν ἀμύθητον ἀξίαν τῆς χριστιανικῆς πίστεως.

Διερμηνεύων δὲ τὰ δίκαια παράπονα τῶν ἐκεῖ ὁμογενῶν μας ὁρθόδοξων ἐπὶ τῇ πλήρει ἀδιαφορίᾳ ὅλου σχεδὸν τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους πρὸς τοὺς ἁγίους ἐκείνους τόπους, εἶπεν ὅτι πᾶς χριστιανὸς Ἑλλήν ἀπαραίτητον καθήκον ἔχει ὑπὲρ πάντα ἄλλον νὰ μεταβαλῇ κατ' ἑτοῦς ἐκεῖσε, ἀπὸ χιλιάδας ξένων σπεύδουσι συγχάκις, ἵνα ἐκ τοῦ πλησίον γνωρίσωσι τὴν ἁγίαν Γῆν καὶ ἀποτίσωσι φόρον εὐγνωμοσύνης καὶ λατρείας πρὸς τὸν Σωτῆρα.

Κατόπιν ὑπέμνησε τοὺς ἁγῶνας, οὗς καταβάλλουσιν οἱ ἐκεῖ ἐλιγάρημοι ὁρθόδοξοι κατὰ τῶν ὁμοδόξων Ῥώσων καὶ τῶν ἑτεροδόξων Γερμανῶν, οἵτινες διὰ τῶν ἀφθόνων μέσων, ὅτινα ἀφειδῶς διαθέτουσι, τείνουσι νὰ καταπνίξωσι πᾶν τὸ ἑλληνικὸν οἰκιοποιούμενον ἀλλοτρίους τόπους. Μόνον, εἶπεν, οἱ Τούρκοι ὑπερασπίζουσι καὶ προστατεύουσι τοὺς ἐκεῖ ὁμογενεῖς καὶ πλείστας εὐκολίας τοῖς παρέχουσιν. Ἐξῆς δὲ καὶ τὴν ἀβροφροσύνην, μεθ' ἧς προσηνέχθησαν οὗτοι κατὰ τὴν πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν μετάβασιν τοῦ Ὀμίλου τῶν ἐκδρομῶν εἰς Ἱεροσόλυμα.

Μετά ταῦτα προέτρεψε τοὺς παρισταμένους, ὅπως μὴ δέποτε λησμονήσωσιν ὡς χριστιανοὶ ὁρθόδοξοι τοὺς ἁγίους ἐκείνους τόπους, ἐκ τῶν ὁποίων ἐξεχύθη τὸ φῶς καὶ ἡ ζωὴ.

Παρίσταντο δὲ κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην ὁμιλίαν τὰ ἐκλεκτότερα μέλη τῆς κοινωρίας, ὁ δημαρχικὸς πάρεδρος κ. Μ. Παρασκευᾶς, ἱατροὶ καὶ δικηγόροι, καθηγηταὶ καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἐπιστήμονες. Ἐξ Ἀθηνῶν δὲ ἐτίμησε τὴν διάλεξιν ἡ εὐγενὴς κόμησσα Ῥιγακούρ.

ΚΗΡΥΓΜΑ « ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ »

Ἐν Ἀθῆναις ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Παρθενναγ. Διατάξαι Κυριακῇ 16 Ἰουνίου ὥρ. 7 1) 2—8 1) 2 μ. μ. Π. Δουληγέρης.

Ἐν Πειραιεὶ ἐν τῷ Ζαννείῳ Ὀρφανοτροφείῳ Κυριακῇ 16 Ἰουνίου ὥρ. 5—6 μ. μ. Κ. Διαλημάς.